

Överbefälhavarens anförande vid Folk och Försvars Rikskonferens

8 januari 2024

Det talade ordet gäller

Den rubrik jag har fått från Folk och Försvar är *Försvarsmaktens roll i Nato*.

Men jag vill inleda såhär.

(ÖB visar tre bilder från krigets Ukraina.)

Såhär ser det ut när livet vrids ur led.

Jag frågar var och en av er: Tror ni att detta skulle kunna vara Sverige?

Allt avgörs nämligen med svaret på den frågan: Tempo. Pengar. Inställning. Beslut. Och vilken leverans Sverige och Försvarsmakten gör inom Nato.

Rysslands krig mot Ukraina är ett steg, inte ett slutmål, i ambitionen att etablera intressesfärer och rasera den regelbaserade världsordningen.

Även Kina agerar systematiskt och långsiktigt, med alla medel, för att maximera inflytande.

Autokratierna sköljer sin propaganda över världen och påverkar oss och våra uppväxande släkter.

Frihet är mer än enbart friheten att få sin vilja igenom och att slippa få sitt hem sönderbombat.

Det är svårt att identifiera ett skifte i historien när man är mitt uppe i det. Och än svårare att acceptera konsekvenserna.

Det är slut på bekvämligheten så som vi känner den. Omvärldsutvecklingen kräver mer av oss här och nu.

Vi ska inte bara vara en stark försvarsmakt om tio år. Vi ska leverera stärkt militär förmåga snabbare än så, och vi ska kunna göra det i gemensamma operationer. Det sätter stark prägel på oss och det är grunden i vårt råd till politiken inför nästa försvarsbeslut, senare i år.

Budskapet om nödvändig insikt och brådska är helt förenligt med budskap om tillfällig nedgång i rysk konventionell förmåga på grund av kriget i Ukraina och att vi är säkrare i Nato än utanför.

Det är ganska enkelt:

Vi är säkrare inom en försvarsallians, men vi är inte försäkrade mot att behöva *slåss* för det vi tror på. Att *stå upp* för det, i ord, handling och militärt kroppspråk, det behöver vi göra redan nu, varje dag.

Som allierad ska Försvarsmakten leverera avskräckning och kollektivt försvar. Avskräckning och förmåga att ge värdlandsstöd är inte en planeringsverksamhet för en osäker framtid. Vi är redan där.

Hur detta ska ske, i ett nytt operativt koncept, det kommer chefen för operationsledningen snart att berätta mer om.

Det han kommer visa, som alla måste förstå, är att *alliansen, inte* är någon annan som ska försvara oss.

Försvarsmaktens huvuduppgift är och förblir att försvara svenskt territorium och svenska intressen. Huvudmetoden för detta kommer vara Natosamarbetet, där Sverige deltar som allierad i att uppnå de gemensamma säkerhetspolitiska målsättningarna.

Det innebär *inte* att andra militära samarbeten, till exempel brittiskledda Joint Expeditionary Force, eller det finsk-svenska samarbetet, sjunker undan i vare sig medvetande eller praktik. Det är komplementärt och en byggsten också i Nato.

Försvarsmakten har sedan den ryska storskaliga invasionen arbetat intensivt med övningsverksamheten, beredskapsanpassningar och operationer både nationellt och internationellt. Vi har också genomfört omfattande militärt stöd till Ukraina, både materiel och utbildning.

Det har präglat 2023 och det kommer prägla 2024.

Denna verksamhet har å ena sidan gjort att de mål som sattes upp i försvarsbeslutet 2020 i några avseenden skjutits framåt i tid, men å andra sidan har det också bidragit till en ökad förmåga inom flera områden.

För att komma ur ett slags moment 22 över tid, i det att stöd och operationer påverkar hur vi växer och blir större, behöver vi nu göra både och.

Krigsförbandens förmåga och fortsatta utveckling är det centrala.

Att växa i volym på ett sätt som genererar reell militär förmåga kräver att vi får ihop personal, infrastruktur och materiel. I detta är vi också beroende av andra.

Den fråga jag inledde med var inte retorisk.

Jag var i Ukraina för några veckor sedan och såg hur den ryska krigföringen gestaltar sig; ett totalt krig med hög riskbenägenhet och ignorans vad gäller människoliv, civil infrastruktur och krigets lagar.

Om utvecklingen möts med passivitet är den ödesbestämd. Annars inte. Det är under vår – vår gemensamma vakt – som vår framtid står på spel.

Försvarsmakten agerar dygnet runt, året om, för att göra Sverige säkrare. Försvarsförmågan måste byggas stark, utvecklas över tid och vara tillgänglig för alla skeenden i den säkerhetspolitiska utvecklingen.

Det korta svaret på frågan *Försvarsmaktens roll i Nato?* är:

Starka krigsförband och leverans av värdlandsstöd för alliansens försvar av den nordöstra flanken.

Nu ser jag fram emot frågor.